

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0218/2011

1. 6. 2011

POROČILO

o evropski mestni agendi in njeni prihodnosti v kohezijski politiki
(2010/2158(INI))

Odbor za regionalni razvoj

Poročevalec: Oldřich Vlasák

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	13
MNENJE ODBORA ZA PROMET IN TURIZEM	18
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	23

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o evropski mestni agendi in njeni prihodnosti v kohezijski politiki (2010/2158(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti naslova XVIII,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu¹,
- ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1080/2006 z dne 5. julija 2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj²,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (ES) št. 702/2006 z dne 6. oktobra 2006 o strateških smernicah Skupnosti o koheziji³,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 397/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o spremembah Uredbe (ES) št. 1080/2006 o Evropskem skladu za regionalni razvoj v zvezi z upravičenostjo naložb v energetska učinkovitost in obnovljive vire energije pri stanovanjskih objektih⁴,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1233/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2010 o spremembah Uredbe (ES) št. 663/2009 o vzpostavitvi programa za podporo oživitvi gospodarstva z dodelitvijo finančne pomoči Skupnosti energetskim projektom⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. februarja 2008 o spremljanju izvajanja teritorialne agende in leipziške listine: evropskemu akcijskemu programu za prostorski razvoj in ozemeljsko kohezijo naproti⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. oktobra 2008 o vodenju in partnerstvu na nacionalni in regionalni ravni ter osnovi za projekte regionalne politike⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. marca 2009 o urbani razsežnosti kohezijske politike v novem programskem obdobju⁸,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. marca 2009 o Zeleni knjigi o teritorialni koheziji

¹ UL L 210, 31.7.2006, str. 25.

² UL L 210, 31.7.2006, str. 1–11.

³ UL L 291, 21.10.2006, str. 11.

⁴ UL L 126, 21.5.2009, str. 3.

⁵ UL L 346, 30.12.2010, str. 5.

⁶ UL C 184E, 6.8.2009, str. 95.

⁷ UL C 15E, 21.1.2010, str. 10.

⁸ UL C 117E, 6.5.2010, str. 73.

in napredku razprave o prihodnji reformi kohezijske politike¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2010 o prispevku kohezijske politike k doseganju lizbonskih ciljev in ciljev strategije EU 2020²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2010 o kohezijski in regionalni politiki EU po letu 2013³,
- ob upoštevanju svojega ad hoc sporočila z naslovom Spremljanje izvajanja teritorialne agende in leipziške listine – evropski akcijski program za prostorski razvoj in teritorialno kohezijo,
- ob upoštevanju Sporočila Komisije „Evropa 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (KOM(2010)2020) z dne 3. marca 2010,
- ob upoštevanju petega poročila Komisije „o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji: prihodnost kohezijske politike“ z dne 9. novembra 2010,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Sklepi petega poročila o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji: prihodnost kohezijske politike (KOM(2010)0642),
- ob upoštevanju zbirnega poročila Komisije iz aprila 2010 o naknadni oceni programov kohezijske politike za obdobje 2000–2006, ki jih sofinancira ESRR (cilj 1 in 2) (Ex post evaluation of Cohesion Policy programmes 2000-06 co-financed by the ERDF (Objective 1&2)),
- ob upoštevanju poročila Komisije iz junija 2010 o naknadni oceni programov kohezijske politike za obdobje 2000–2006: pobuda Skupnosti URBAN (Ex post evaluation of Cohesion Policy programmes 2000-06: the URBAN Community Initiative),
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 26. maja 2010 o potrebi po celovitem pristopu k obnovi mest⁴,
- ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 9. in 10. junija 2010 o pomenu oživljanja mest za prihodnji razvoj mest v Evropi⁵,
- ob upoštevanju teritorialne agende Evropske unije – K bolj konkurenčni in trajnostni Evropi različnih regij („teritorialna agenda“) ter leipziške listine o trajnostnih evropskih mestih („leipziška listina“), ki sta bili sprejeti na neuradnem zasedanju sveta ministrov, pristojnih za prostorsko načrtovanje in razvoj mest, v Leipzigu 24. in 25. maja 2007,
- ob upoštevanju „izjave iz Toleda“, ki je bila sprejeta na neuradnem zasedanju sveta ministrov, pristojnih za razvoj mest, v Toledu 22. junija 2010,

¹ UL C 117E, 6.5.2010, str. 65.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0191.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0356.

⁴ UL C 21, 21.1.2011, str. 1.

⁵ UL C 267, 1.10.2010, str. 25.

- ob upoštevanju stališča generalnih direktorjev za razvoj mest o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki: Sklepi petega poročila o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji: prihodnost kohezijske politike (KOM(2010)0642/3),
 - ob upoštevanju sklepov evropskega vrha lokalnih oblasti v Barceloni od 22. do 24. februarja 2010 z naslovom Lokalne oblasti, protagonisti nove Evrope (Local governments, the protagonist in the new Europe),
 - ob upoštevanju Konvencije županov, katere pobudnik in podpornik je Evropska komisija,
 - ob upoštevanju neodvisnega poročila, pripravljenega na prošnjo Komisije o agendi za reformo kohezijske politike (An Agenda for a Reformed Cohesion Policy) (poročilo Fabrizia Barce) (2009),
 - ob upoštevanju člena 48 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj ter mnenja Odbora za promet in turizem (A7-0218/2011),
- A. ker je za EU značilen policentričen razvoj s številnimi različno velikimi mestnimi območji in mesti s heterogenimi pristojnostmi in viri; ker meni, da bi bilo vprašljivo zgolj na podlagi statističnih podatkov sprejeti skupno opredelitev „mestnega območja“ in izraza „mestni“ na splošno, saj je raznolikost razmer v državah članicah in regijah težko zaobjeti v enem samem izrazu, in ker meni, da je treba skladno z načelom subsidiarnosti in na podlagi skupnih evropskih kazalnikov vsakršno obvezno opredeljevanje in določanje mestnih območij prepustiti državam članicam; ker bi bilo treba preučiti, kako bi lahko s pomočjo funkcionalnega pristopa oblikovali enotno opredelitev pojma „mestni“ in tako vzpostavili podlago za jasno zakonsko opredelitev mestne razsežnosti politike EU; ker bi bila zlasti v okviru kohezijske politike koristna opredelitev mestne razsežnosti na funkcionalni podlagi,
- B. ker EU s svojimi politikami prispeva k trajnostnemu razvoju mestnih območij in ker je treba upoštevati, da je treba v skladu z načelom subsidiarnosti poleg nacionalnih mestnih politik opredeliti tudi evropsko mestno politiko,
- C. ker mesta dejavno prispevajo k oblikovanju politik EU ter igrajo pomembno vlogo pri uspešnem izvajanju strategije Evropa 2020 in ker bi neupoštevanje mestne razsežnosti politik EU, zlasti kohezijske politike, ogrozilo doseganje ciljev Evropa 2020,
- D. ker imajo mesta edinstven arhitekturni in kulturni potencial ter veliko sposobnost za socialno vključevanje in ker prispevajo k socialnemu ravnotežju z ohranjanjem kulturne raznovrstnosti in stalne povezanosti med središčem in predmestji,
- E. ker so bili na podlagi izkušenj iz pobud URBAN ukrepi za razvoj mest vključeni v zakonodajni okvir za cilje konvergence ter regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja v programskem obdobju 2007-2013; ker so se sredstva, ki jih imajo mesta na razpolago, zaradi vključevanja te razsežnosti v izvajane politike očitno povečala; ker bi bilo treba v operativnih programih določiti jasno opredeljene cilje razvoja mest, da bi tako bolje

usmerjali sredstva,

- F. ker subsidiarnost v svoji okrepljeni in razširjeni obliki, ki jo določa PDEU, pa tudi upravljanje na več ravneh ter bolje opredeljeno načelo partnerstva predstavljajo bistvene elemente za pravilno izvajanje vseh politik EU in ker je treba temu primerno okrepiti tudi vključevanje virov ter pristojnosti lokalnih in regionalnih oblasti,
- G. ker je gospodarska kriza v zadnjih nekaj letih povečala razlike in socialno izključenost v obsežnih območjih na obrobju velemest; ker morajo imeti lokalni organi zaradi krize možnosti za izvajanje praktičnih ukrepov za boj proti revščini ter za podporo socialni koheziji in zaposlovanju,
- H. ker se je politika razvojnih polov, ki je temeljila na spodbujanju gospodarske dejavnosti v mestih, večkrat izkazala za neuspešno pri ustvarjanju zadostnih spodbud, zaradi česar je imela omejen učinek na okoliška območja in ni prispevala k celovitemu razvoju,
- I. ker lahko v manjšem številu mestnih okrožij, ne glede na bogastvo ali gospodarsko moč samega mesta, še vedno obstajajo posebne težave, kot so izjemna družbena neenakost, revščina, socialna izključenost in visoka stopnja brezposelnosti, ki jih je s podporo iz kohezijske politike mogoče ublažiti ali odpraviti,
- J. ker poenostavitve pri izvajanju politik, vključno z mehanizmi za nadzor in revizijo, prispevajo k večji učinkovitosti, zmanjšanju pogostost napak, spreminjanju strukturo politike tako, da je ta bolj prijazna do uporabnika, in povečanju njene prepoznavnosti; ker si je treba za poenostavitev prizadevati tudi v prihodnje ter to prizadevanje pospremiti s poenostavitvami nacionalnih in regionalnih postopkov, tako da se bodo predstavniki mestnih območij lažje znašli in bolje izkoriščali evropska sredstva,

Okvir mestne razsežnosti

1. ugotavlja, da evropska mestna agenda na eni strani zajema mestno razsežnost politik EU, zlasti kohezijske politike, in na drugi strani niz medvladnih prizadevanj na ravni EU za koordinacijo mestnih politik med državami članicami; ta niz se oblikuje na neformalnih ministrskih srečanjih, ki jih usklajujejo zaporedna predsedstva Sveta in h katerim Komisija aktivno prispeva; v zvezi s tem meni, da bi morale biti lokalne oblasti bolje obveščene o dejavnostih medvladnega niza in bolj vključene vanje; priporoča boljše usklajevanje med obema ravnama in tesnejše vključevanje lokalnih oblasti; poudarja potrebo po boljšem usklajevanju odločitev in ukrepov upravnih organov na ravni Skupnosti in na nacionalni ravni;
2. je seznanjen s sprejetjem izjave iz Toleda in referenčnega dokumenta iz Toleda o obnovi mest; se strinja s potrebo po večji kontinuiteti in usklajevanju pri sprejemanju skupnega delovnega programa ali „evropske mestne agende“; pozdravlja poudarek, ki so ga ministri namenili krepitvi sodelovanja in usklajevanja z Evropskim parlamentom, pa tudi ciljem glede krepitve mestne razsežnosti kohezijske politike in spodbujanja trajnostnega razvoja mest ter celostnega pristopa, ki jih je mogoče doseči s krepitvijo in razvojem instrumentov za izvajanje leipziške listine na vseh ravneh; čestita državam članicam in Komisiji za njihova prizadevanja glede nadaljevanja marsejskega procesa in izvajanja referenčnega okvira za trajnostna evropska mesta; z zanimanjem spremlja pričetek poskusne faze

referenčnega okvira; vendar obžaluje, ker mesta v te procese niso dovolj vključena; zato Komisijo in države članice poziva, naj zagotovijo boljši pretok informacij o tem procesu mestom, ki v njem ne sodelujejo, Parlament pa naj obveščajo o nadaljnjem razvoju;

3. poudarja, da imajo poleg ukrepov kohezijske politike, ki veliko prispevajo k razvoju mestnih območij, močan vpliv na mestni razvoj tudi številne druge politike (kot so okoljska, prometna in energetska) in programi EU; poudarja, da je treba bolje razumeti teritorialni vpliv politik, in poziva h krepitvi mestne agende v politikah EU; znova poziva Komisijo, naj oceni teritorialni vpliv sektorskih politik ter razširi obstoječe mehanizme za oceno učinka; v zvezi s tem pozdravlja zamisli, orisane v petem poročilu o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji, in delo, opravljeno v Evropskem omrežju za opazovanje prostorskega razvoja (ESPON);

Lokalne potrebe in/ali prednostne naloge na evropski ravni

4. poudarja, da so v veliki meri mestna območja tista, na katerih se evropske politike dejansko izvajajo; poudarja, da se na mestnih območjih, kjer živi 73 % evropskega prebivalstva, ustvari okoli 80 % BDP in porabi do 70 % energije v EU, da so ta območja, tudi po zaslugi malih in srednjih podjetij, pomembna središča inovativnosti, znanja in kulture ter da zato občutno prispevajo h gospodarski rasti; poudarja, da lahko le mesta, ki zagotavljajo visokokakovostne storitve in ustrezno infrastrukturo, privabijo in spodbujajo dejavnosti, ki so usmerjene v prihodnost in imajo visoko dodano vrednost; po drugi strani ugotavlja, da nosijo tudi stroške gospodarske produktivnosti (širitev mestnih območij, gosta poseljenost, zastoji, onesnaževanje, raba zemljišč, podnebne spremembe, nezanesljiva preskrba z energijo, stanovanjska kriza, prostorska segregacija, kriminal, migracije itd.) ter so podvržena velikim socialnim neravnovesjem (visoka brezposelnost, pomanjkanje socialnega varstva, socialna polarizacija itd.), ki ogrožajo njihovo vlogo gonila rasti; poudarja, da na okoliška območja močno vplivajo ne le gospodarske, temveč tudi socialne in ekološke spremembe v mestnih območjih ter meni, da se mora mestna agenda zavzemati za razvoj trajnostnih, pametnih in vključujočih naložb, s čimer bi okrepili vlogo mest; zato meni, da je skupno zavzemanje za mestna območja v EU popolnoma utemeljeno, če želimo zmanjšati splošne učinke rasti in razvoja in se obenem lotiti problematike v zvezi z okoljsko trajnostjo in socialno kohezijo;
5. opozarja, da velja za mestni prevoz načelo subsidiarnosti; vendar poudarja, da bi sodelovanje, usklajevanje in evropsko financiranje lokalnim oblastem omogočilo soočanje z izzivi, zlasti v zvezi s prometom;
6. meni, da povečanje prispevka mestnih območij k gospodarski rasti EU ob sočasnem ohranjanju ali izboljšanju njihovih značilnosti kot „krajev, ki omogočajo kakovostno življenje“, predstavlja skupni cilj evropskih, nacionalnih, regionalnih in lokalnih oblasti; poudarja, da je ta cilj sicer skupen vsem ravnem oblasti, vendar se specifični ukrepi za njegovo doseganje razlikujejo glede na posamezen kraj; ugotavlja, da si bodo zaradi zgodovinskega razvoja v drugi polovici 20. stoletja nekatere regije in mesta morala prizadevati za doseganje širšega nabora prednostnih nalog, vključno s konvergenco, in meni, da je treba zagotoviti zadostno raven prožnosti, ki bo posameznim mestnim območjem omogočala iskanje rešitev, ki kar najbolj ustrezajo njihovim potrebam, makro- in mikrookolju ter razvojnemu okviru;

7. priporoča, naj mestna razsežnost kohezijske politike sledi strateškemu konceptu za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter naj se osredotoči na trojni cilj: prvič, da se mestnim območjem pomaga pri razvoju osnovne fizične infrastrukture, kar je predpogoj za rast, da bi se v celoti izkoristil njihov potencial za prispevek h gospodarski rasti v Evropi in k diverzifikaciji gospodarske osnove ter k energetske in okoljske trajnosti, predvsem z namenom ohraniti in izboljšati kakovost zraka v mestnih središčih in brez negativnih vplivov na reke; drugič, da se mestnim območjem pomaga modernizirati gospodarske, socialne in okoljske značilnosti s pametnimi naložbami v infrastrukturo in storitve, ki bodo temeljile na tehnološkem napredku in bodo tesno povezane s posebnimi regionalnimi, lokalnimi in nacionalnimi zahtevami; in tretjič, da se mestna območja obnovijo s pomočjo sanacije industrijskih območij in onesnaženih zemljišč, pri čemer je treba upoštevati potrebo po vzpostavitvi povezav med mestnimi območji in podeželjem, da bi spodbudili vključujoč razvoj, ki izhaja iz strategije Evropa 2020;
8. poudarja, da obstaja veliko možnosti za modernizacijo infrastrukturnih naložb s pametnimi tehnologijami, ki bi odpravljale trdovratne probleme na področju upravljanja mest, energetike, oskrbe z vodo in upravljanja njene porabe, prometa, turizma, stanovanjske politike, šolstva, zdravstvene in socialne oskrbe, javne varnosti itd. s pomočjo koncepta „pametnejši razvoj mest“; meni, da so take naložbe v infrastrukturo informacijskih in komunikacijskih tehnologij nedvoumno gonilo gospodarske rasti in gospodarskih dejavnosti, ki temeljijo na inovacijah, ter da združujejo elemente javnih in zasebnih naložb, ki so lahko namenjene ustvarjanju novega podjetništva, trajnostnih delovnih mest in pametne rasti, kot izhaja iz ciljev strategije Evropa 2020 in zlasti iz partnerstva za inovacije „Pametna mesta“;
9. poudarja, da bo uporaba pametnih sistemov znatno prispevala k izboljšanju energetske učinkovitosti, varnosti in zaščite javnega sektorja, ter poziva Komisijo in države članice, naj v vsej Uniji zagotovijo usklajeno in učinkovito uvedbo teh sistemov, zlasti na mestnih območjih; poudarja, da lahko zlasti mesta pomembno prispevajo k boju proti podnebnim spremembam, na primer s pametnimi sistemi lokalnega javnega prevoza, energetske prenovi stavb in trajnostnim načrtovanjem mestnih okrožij za zmanjšanje razdalj za prevoz na delo ali do drugih mestnih dobrin itd.; zato podpira pobudo CIVITAS in združenje županov; poudarja pomen uporabe razpoložljivih finančnih sredstev za izvajanje akcijskih programov, namenjenih spodbujanju izkoriščanja lokalnih obnovljivih virov energije, ter poziva Komisijo, naj zagotovi, da bosta v prihodnje obe pobudi posodabljeni;
10. poudarja pomembnost kohezijske politike za spodbujanje socialnih inovacij na mestnih območjih in zlasti v prikrajšanih soseskah, da bi spodbujali notranjo kohezijo in človeški kapital z vključujočim postopkom sodelovanja, najsibo na področju izobraževanja in usposabljanja (zlasti za mladino), dostopa do mikrokreditov ali spodbujanja socialne ekonomije;

Upravljanje na več ravneh in načelo partnerstva

11. ponovno poudarja svoje stališče, da je ena od pomanjkljivosti lizbonske strategije neobstoje pravilno delujočega upravljanja na več ravneh in nezadostno vključevanje regionalnih in lokalnih oblasti ter civilne družbe v zasnovo, izvajanje in ocenjevanje strategije ter

obveščanje o njej; poudarja potrebo po izboljšanju sistema upravljanja strategije Evropa 2020 in večjem vključevanju deležnikov na vseh ravneh;

12. poziva Komisijo, naj v prihodnji zakonodaji zagotovi, da bodo države članice uradno vključile politične voditelje ključnih mestnih območij ter združenja lokalnih in regionalnih oblasti formalno vključijo v vse stopnje odločanja o kohezijski politiki (strateško načrtovanje, opredelitev predlaganih pogodb o razvojnem in naložbenem partnerstvu ter pogajanja o njih), na primer z oblikovanjem novih oblik partnerstva, kot so teritorialni pakti, oblikovani za vsako državo članico; poziva Komisijo, naj spodbuja usposabljanje mestnih in lokalnih uprav, da bi jih seznanila s programi in pobudami mestne politike, ter v zvezi s tem poziva lokalne organe, naj pripravijo konkretne akcijske programe v okviru lastnih razvojnih strategij; meni, da je to edini način, s katerim se je mogoče odzvati na lokalne potrebe in hkrati preprečiti razdrobljenost strateških ciljev in rešitev;
13. meni, da je treba okrepiti povezavo med lokalnimi akcijskimi načrti in glavnimi regionalnimi/nacionalnimi programi; podpira predlog Komisije za okrepitev vloge lokalnega pristopa k razvoju znotraj kohezijske politike s pomočjo podpornih skupin in akcijskih načrtov vrste „Leader“;
14. poudarja, da mestna območja niso izolirani elementi znotraj regije ter da mora biti zato njihov razvoj tesno povezan z okoliškimi funkcionalnimi, predmestnimi ali podeželskimi območji; zahteva dodatna pojasnila za posebne primere, kot so tisti v velemestnih območjih, mestnih regijah in gosto poseljenih območjih, kjer so funkcije med seboj tesno povezane; meni, da so upravljanje na več ravneh, regionalno načrtovanje in načelo partnerstva najbolj učinkovita orodja za preprečevanje sektorske obravnave in razdrobljenosti razvojnih politik; vendar opozarja, da notranje sinergije niso vedno zagotovljene; poziva Komisijo, naj države članice posebej pozove, naj spodbujajo povezovanje in izmenjavo dobre prakse na področju strategij za povezavo podeželja in mestnih območij ter določijo mestne in podeželske razsežnosti v dokumentih načrtovanja, da bi zagotovile dobre povezave med mestnimi območji in podeželjem;
15. poudarja pozitivno vlogo, ki jo imajo čezmejno in nadnacionalno sodelovanje ter pobuda URBACT pri mrežnem povezovanju mest, izmenjavi najboljše prakse in oblikovanju inovativnih rešitev; ugotavlja, da je sodelovanje med evropskimi mesti povsem v skladu s 3. ciljem (evropsko teritorialno sodelovanje); meni, da je treba v obdobju 2014–2020 okrepiti mestno razsežnost cilja o evropskem teritorialnem sodelovanju; spodbuja vključevanje mest v mreže medregijskega in čezmejnega sodelovanja; meni, da je treba podprte mreže povezati z dejanskimi razvojnimi projekti, in poziva Komisijo, naj okrepi platforme, ki omogočajo eksperimentalni pristop k obnovi in razvoju mest; meni, da bi bilo lahko preskušanje koristno zlasti v okviru Evropskega socialnega sklada, v katerem bi lahko celostna teritorialna strategija dopolnila pristop po kategorijah prebivalstva;
16. poudarja, da bi procesa „obnove mest“ in „vključevanja mestne razsežnosti“ lahko privedla do novega „urbanega zavezništva“, ki bi združilo vse deležnike, vključene v proces „izgradnje mest“; to zavezništvo bi še naprej temeljilo na soglasju in bi se uradno vzpostavilo na podlagi novih oblik upravljanja, kjer imajo mreže socialnih akterjev in državljanov pomembno vlogo, njihov skupni cilj pa bi bil posodobiti, obnoviti in preoblikovati „obstoječe mesto“, pri čemer bi kar najbolje izkoristili človeške, socialne,

materialne, kulturne in gospodarske vire, ki so se razvili v preteklih letih, in jih usmerili v izgradnjo mest, ki bi delovala na učinkovit, inovativen, pameten, bolj trajosten in socialno povezan način;

17. znova poziva Komisijo, naj vzpostavi program izmenjav „Erasmus za lokalne in regionalne izvoljene predstavnike“, s katerim bi spodbudila prenos primerov dobre prakse pri strateškem lokalnem in urbanističnem razvoju;

Nadaljnji prenos odgovornosti

18. poudarja, da so lokalno izvoljene oblasti neposredno politično odgovorne za strateško odločanje in vlaganje javnih sredstev; v zvezi s tem meni, da jim morajo države članice zagotoviti zadostna proračunska sredstva; zato meni, da morajo biti za doseganje ciljev kohezijske politike in strategije Evropa 2020 lokalno izvoljene oblasti obvezno vključene v postopek sprejemanja strateških odločitev in tesno udeležene pri oblikovanju operativnih programov, možnosti nadaljnjega prenosa odgovornosti za izvajanje in ocenjevanje kohezijske politike pa je treba splošno uporabljati, seveda brez poseganja v finančno odgovornost organov upravljanja in držav članic; poudarja, da so lokalni organi v prvi vrsti odgovorni za blagostanje in kakovost življenja svojih državljanov, ki morajo biti skupaj z ostalimi deležniki vključeni v strategije lokalnega razvoja;
19. priporoča eno od naslednjih možnosti za izvajanje mestne razsežnosti na nacionalni ravni v naslednjem programskem obdobju: neodvisni operativni programi, ki jih upravljajo posamezna mestna območja, skupni operativni programi, ki zajemajo mestna območja posameznih držav članic, globalna nepovratna sredstva ali dodelitev sredstev za mestne ukrepe in vire v okviru posebnih regionalnih operativnih programov; priznava, da je treba v prihodnje oblikovati posebne operativne programe za določena mestna območja, ki si prizadevajo za uresničitev svojega razvojnega potenciala;
20. opozarja, da je treba glede na velike razlike v obsegu in stopnji urbanizacije znotraj EU, predvsem v regijah, ki so pretežno podeželske in kjer je le malo mestnih območij, delež virov, dodeljenih ukrepom za razvoj mest, tako kot v primeru splošne vsebine in prednostnih nalog operativnih programov, prepustiti presoji oblikovalcev programov, ki delujejo v imenu zadevne regije;

Celovito strateško načrtovanje

21. zagovarja načelo celovitega strateškega načrtovanja, s katerim lahko lokalne oblasti postopoma opustijo razmišljanje o „individualnih projektih“ in se približajo bolj strateškemu medsektorskemu razmišljanju, da bi izkoristile svoj endogeni razvojni potencial; poudarja dodano vrednost in inovativnost tega pristopa „od spodaj navzgor“, zlasti za prikrajšane soseske, ki z zagotavljanjem sodelovanja vseh lokalnih akterjev omogoča boljše odzivanje glede na dejanske potrebe in sredstva ozemlja; istočasno obžaluje nedodelano splošno opredelitev, ki se včasih zgolj formalno izvaja; poziva Komisijo, naj države članice pozove k zagotovitvi podpore za razvoj lokalnih upravnih zmogljivosti, s čimer bi omogočile celovito strateško načrtovanje;
22. meni, da morajo imeti mestna območja bistveno vlogo pri izvajanju makroregijskih strategij in določanju funkcionalnih geografskih enot;

23. poziva Komisijo, naj pripravi študijo, v kateri bo primerjala dosedanja prakso posameznih držav članic na področju celovitega strateškega načrtovanja, ter na podlagi izsledkov študije predstavi posebne smernice EU za izvajanje celovitega načrtovanja razvoja mest, ki bodo med drugim pojasnjevale odnose med temi načrti in drugimi dokumenti načrtovanja ter spodbujale učinkovita in zakonsko urejena partnerstva, vključno s čezmejnimi mestnimi partnerstvi; poziva Komisijo, naj poskrbi, da bo celovito urbanistično načrtovanje pravno zavezujoče, kadar se za sofinanciranje projektov uporabijo sredstva EU; poziva lokalne organe držav članic, naj oblikujejo nova javno-zasebna partnerstva in inovativne strategije za razvoj mestne infrastrukture, s čimer bi privabili naložbe in spodbudili poslovne dejavnosti; poziva k boljšemu usklajevanju med lokalnimi in regionalnimi upravami, da bi po eni strani spodbudili nova partnerstva med mestnimi območji in podeželjem, po drugi strani pa med majhnimi, srednjimi in velikimi mesti, s čimer bi zagotovili uravnotežen regionalni razvoj; obenem poziva Komisijo, naj okrepi tehnično pomoč za učinkovitejše celostno načrtovanje razvoja, participativno oblikovanje politik in strateški razvoj mest;
24. pozdravlja zamisel Komisije o prihodnjem skupnem strateškem okviru, kakor je opredeljen v sklepih petega kohezijskega poročila, ki bi lahko povečal sinergije med skladi, predvsem za boljši razmislek o povezavah med mestnimi območji ter podeželskimi in primestnimi območji; poudarja evropsko dodano vrednost horizontalnega in celostnega pristopa h kohezijski politiki in v zvezi s tem spodbuja več sinergij z energetske, okoljske in prometno politiko, ki bi bile še pomembnejše na mestnih in primestnih območjih, kjer so izzivi na tem področju veliki;
25. znova poudarja svoje stališče, da je mogoče učinkovite načrte celovitega urbanističnega razvoja oblikovati le, če je na voljo dovolj virov za posamezne urbanistične ukrepe, in zato priporoča, naj se razpoložljivi viri osredotočijo na posamezne ukrepe; predlaga, naj se določi najnižja raven intenzivnosti pomoči v posameznem programskem obdobju za prikrajšane soseske v mestnih območjih;

Celovito finančno načrtovanje

26. poudarja, da neizogibni varčevalni ukrepi na vseh ravneh uprave v Evropski uniji predstavljajo obremenitev brez primere za vse vrste javne porabe, vključno s strateškimi naložbami v gospodarski razvoj; meni, da je treba za doseganje večje učinkovitosti naložb zagotoviti boljše usklajevanje vseh razpoložljivih javnih virov (evropskih, nacionalnih, regionalnih, lokalnih in zasebnih) in poskrbeti, da bo njihovo dodeljevanje bolj strateško naravnano;
27. v zvezi s tem zagovarja celovito finančno načrtovanje na lokalni ravni, ki predstavlja neodtujljiv del celovitega načrtovanja razvoja, ter v skladu s konceptom usmerjenosti k rezultatom poziva vse uporabnike javnih virov, naj si prizadevajo za izpolnjevanje načela „denar za projekte namesto projektov za denar“;
28. izpostavlja dodano vrednost, ki jo z vidika prožnosti zagotavlja navzkrižno financiranje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada, kar zadeva projekte socialnega vključevanja in strategije oziroma načrte celovitega urbanističnega razvoja; poziva Komisijo, naj ustvari prožnejše pogoje za takšno navzkrižno financiranje, ki bi spodbujali njegovo uporabo, tako da ta pravila ne bi povzročala ovir pri določanju in

izvajanju teh načrtov oziroma strategij; opozarja na dopolnilno naravo teh skladov; ugotavlja, da bi predvsem v mestnih območjih, ki se spopadajo s socialno izključenostjo ali onesnaženjem okolja, financiranje iz Evropskega socialnega sklada lahko služilo kot podpora skupnim lokalnim projektom mest, tretjega sektorja in zasebnega sektorja za preprečevanje izključenosti; poudarja, da bi lahko z združevanjem obstoječih evropskih skladov bistveno povečali vsoto razpoložljivih sredstev;

29. meni, da je dinamiko mestnih območij mogoče spodbuditi z dejanskimi sinergijami med različnimi evropskimi instrumenti financiranja, zlasti kar zadeva raziskave in inovacije;
30. poudarja, da imajo novi instrumenti finančnega inženiringa, ki so bili oblikovani med sedanjim programskim obdobjem na podlagi načel „projekti za denar“ in „denar za projekte“, obetavno vlogo; poudarja potrebo po vzpostavitvi prilagodljivih instrumentov finančnega inženiringa, ki bi bili smiselni in izvedljivi v precej manjših mestnih območjih; poziva Komisijo, naj oceni izkušnje s temi instrumenti in jih po potrebi prilagodi, da bi izboljšala njihovo konkurenčnost na finančnem trgu v primerjavi z običajnimi tržnimi proizvodi in jih izoblikovala tako, da bodo „uporabniku prijaznejši“, bolj praktični, privlačnejši in posledično tudi učinkoviti; v zvezi s tem meni, da bi obrestne mere za finančne instrumente EIB morale biti nižje od tistih za tržna posojila; glede na pozitivne rezultate pri uporabi obstoječih instrumentov finančnega inženiringa poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo morebitne koristi teh finančnih instrumentov vedno kar najbolj učinkovito uporabljene;
31. meni, da lahko zlasti pobuda Jessica doseže največji učinek, kadar se izvaja na ravni mest, ter z obžalovanjem ugotavlja, da skušajo nekatere države članice centralizirati njeno izvajanje;
32. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo finančni tokovi med evropsko, nacionalno in podnacionalno ravno v bodoče organizirani na čimbolj učinkovit in prožen način; izraža zaskrbljenost zaradi sedanje nizke ravni vnaprejšnjega financiranja projektov ter meni, da je treba v bodoče s predpisi zagotoviti, da bodo države članice bolj jasno zavezane k uporabi vnaprejšnjega financiranja za izplačila javnim upravičencem, kot so mestne oblasti;
33. poziva Komisijo, naj si prizadeva za čim boljšo uskladitev pravil za posamezne sklade in programe EU, v okviru katerih so projekti za urbanistični in lokalni razvoj upravičeni do sofinanciranja, s čimer bi zmanjšali birokracijo in morebitne napake pri njihovem izvajanju;
34. poziva Odbor regij, naj preuči možnosti, s katerimi bi bolje izoblikovali mestno razsežnost prihodnje kohezijske politike;
35. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in Odboru regij.

OBRAZLOŽITEV

Cilji in vsebina poročila

Namen tega poročila je spremljanje predhodnega poročila o mestni razsežnosti kohezijske politike v novem programskem obdobju in obravnavati zadnje dogodke v okviru evropske mestne agende. Od leta 2009 naprej je bilo v razvoju te zadeve precej novosti, v prihodnjih tednih pa je pričakovati še nove. Poročilo obravnava številne vidike mestne razsežnosti kohezijske politike, ki so ključni po mnenju Odbora za regionalni razvoj oziroma predstavljajo izziv za prihodnjo kohezijsko politiko, ki mora postati ustrezno ovrednotena in učinkovita politika za vsa mesta EU.

Vprašanje opredelitve

V Evropi je približno 5000 mest, v katerih živi od 5000 do 50.000 prebivalcev, in skoraj 1000 mest z več kot 50.000 prebivalci. Za Evropo sta značilna ozemeljska raznolikost ter policentričen razvoj. V sorazmerno gosti mreži mest je malo velemest. V Evropski uniji živi samo 7 % ljudi v mestih z več kot 5 milijoni prebivalcev, v primerjavi s 25 % v Združenih državah Amerike.¹ Po podatkih poročila o stanju evropskih mest² je bila najvišja stopnja rasti mestnega prebivalstva zabeležena v Španiji, kjer se je v nekaterih mestnih območjih število prebivalcev letno povečalo za dva odstotka ali več. Tudi v irskih, finskih in grških mestih je bila stopnja rasti med najvišjimi v Evropski uniji, medtem ko je bilo v istem obdobju za številna mestna območja v srednji in vzhodni Evropi značilno splošno upadanje prebivalstva. V praktično vseh mestih se predmestje širi, če pa že upada, je nazadovanje počasnejše kot v središču mesta.

Zaradi velikih nacionalnih razlik ni mednarodnega dogovora o skupni opredelitvi pojma „mestni“, ki bi veljala za vse države ali celo za vse države v neki regiji. Bilo je že več poskusov za doseg enotnega dojemanja pojma „mestni“; obstajajo opredelitve OZN³, Svetovne banke⁴, OECD⁵, pa tudi posameznih držav. Večina, če že ne vse, temeljijo na statističnih podatkih o številu in gostoti prebivalcev. Čeprav so v geografski porazdelitvi prebivalstva ene ali druge države nedvomno velike razlike, so se evropske institucije doslej zanašale na pristop, uporabljen v priročniku za evropsko regionalno in mestno statistiko Eurostata⁶, ki opredeljuje štiri ravni prostorskih enot, za katere se zbirajo podatki. Te segajo od „osrednjega“ mesta prek večjih mestnih območij, „jedra“ pri devetih prestolnicah, kjer ni primerljivih prostorskih enot za pojem administrativnega mesta, do podmestnih okrožij. Čeprav je opredelitev Eurostata popolnoma uporabna za statistične namene, se glede na obstoječe razlike in različne pristope zdi težko, da bi v okviru kohezijske politike oblikovali

¹ Komisija Evropskih skupnosti, Zelena knjiga o teritorialni koheziji: teritorialna raznolikost kot prednost, Bruselj, 2008.

² Poročilo o stanju evropskih mest: dodajanje vrednosti evropskemu projektu Urban Audit, 2007, dostopno na: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/urban/stateofcities_2007.pdf

³ http://unstats.un.org/unsd/demographic/sconcerns/densurb/Defintion_of%20Urban.pdf

⁴ http://siteresources.worldbank.org/DATASTATISTICS/Resources/table3_10.pdf

⁵ <http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=6492>

⁶ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-07-005/EN/KS-RA-07-005-EN.PDF

skupno in jasno opredelitev pojma „mestni“, zato bi morali to v skladu z načelom subsidiarnosti prepustiti državam članicam.

Zgodovinski razvoj

V preteklosti je bila mestna razsežnost ob boku najboljšejših strukturnih dejavnosti. Od leta 1990 so se izvajali urbanistični pilotni projekti. Od leta 1994 je pobuda Skupnosti URBAN spodbujala celovite modele lokalnega razvoja.

V prejšnjem programskem obdobju so bila za različne pobude URBAN namenjena posebna sredstva, v obdobju 2007–2013 pa ni več tako. Po sprejetju novih uredb o strukturnih skladih je bila politika razvoja mest vključena med cilje kohezije, regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja, kar poudarja pomen, ki ga Unija daje temu vidiku kohezijske politike. Pri pripravi nacionalnih strateških referenčnih okvirov in operativnih programov so bile države članice spodbujene, ne pa tudi obvezane, da vanje vključijo trajnostni razvoj mestnih območij kot strateško prednostno nalogo. Če tega ne bi storile, bi si pokvarile načrte, da postanejo dinamičen akter v prizadevanjih Unije za doseg njihovih ciljev, saj so mesta in mestna območja zelo pomembna za evropsko gospodarstvo.

Sedanje spremenjene uredbe organom upravljanja pri gospodarjenju s sredstvi, namenjenimi za razvoj mestnih območij, omogočajo uporabo najrazličnejših javno-zasebnih partnerstev. Tako se iz strukturnih skladov lahko financirajo dejavnosti finančnega inženiringa, kot so skladi tveganega kapitala, jamstveni skladi ali posojilni skladi. Evropska komisija in Evropska investicijska banka sta razvili tri finančne instrumente: JEREMIE¹, JASPERS² in JESSICA³. Pri instrumentu Jessica (skupna evropska podpora za trajnostne naložbe v mestna območja) je največja pozornost namenjena razvoju mest. Njegov namen je zagotavljanje učinka finančnega vzvoda z razpoložljivimi sredstvi. Povrnjena sredstva je treba vložiti v razvoj mest ali ponovno dodeliti organu upravljanja za druge mestne projekte. Za zdaj je instrument Jessica še vedno v povojih.

Ozadje zadeve

V skladu s statističnimi podatki Evropske komisije⁴ je bilo za obdobje 2007–2013 zagotovljenih približno 21,1 milijarde EUR za razvoj mestnih območij, kar predstavlja 6,1 % proračuna za kohezijsko politiko EU. Od tega zneska je 3,4 milijarde EUR namenjenih za sanacijo industrijskih con in onesnaženih zemljišč, 9,8 milijarde EUR projektom obnove mest in podeželja, 7 milijard EUR za čist mestni prevoz ter 917 milijonov EUR za stanovanja. Tudi druge naložbe v infrastrukturo, raziskave in inovacije, promet, okolje, izobraževanje, zdravstvo in kulturo imajo velik vpliv na mesta.

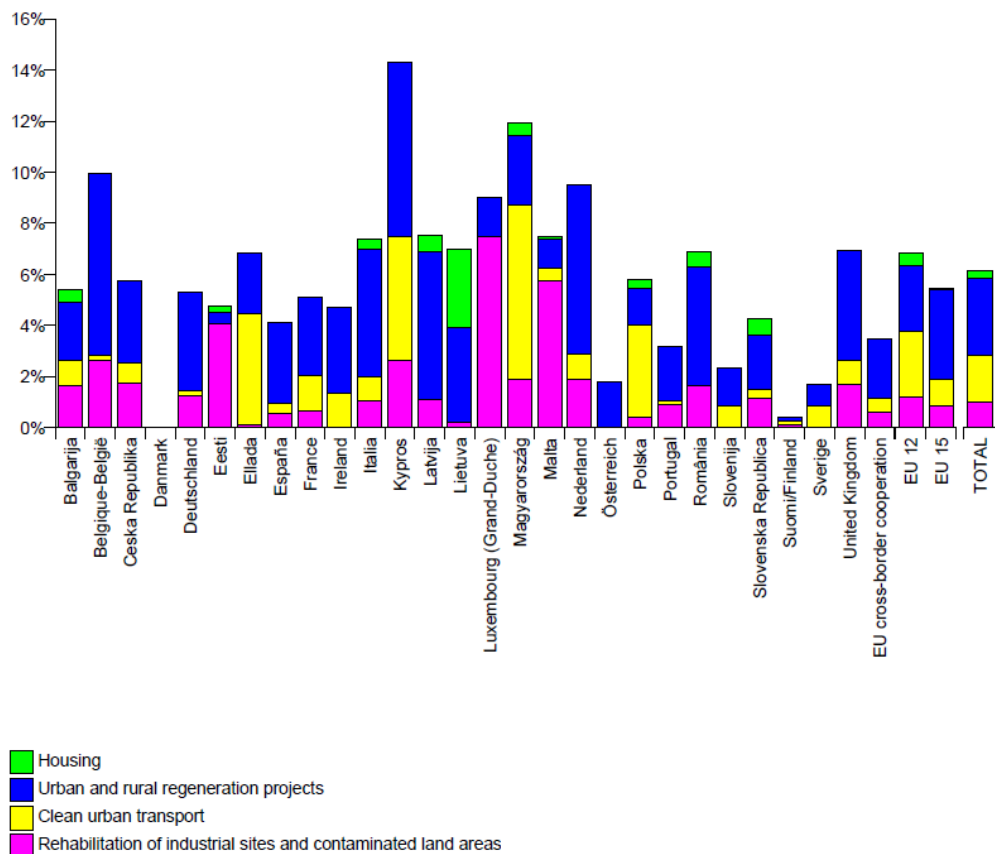
¹ Omogoča lažje financiranje novih podjetij, razvoja mikropodjetij ter malih in srednjih podjetij.

² Podpira pripravo večjih projektov.

³ Podpira finančni inženiring na področju razvoja mest.

⁴ http://ec.europa.eu/regional_policy/themes/statistics/2007_urban.pdf

Preglednica: Sredstva za razvoj mestnih območij za obdobje 2007–2013

Vir: DG REGIO SFC2007

Okvir zadeve

Glavni namen okrepljene mestne agende naj bi bila pomoč za razvoj in posodabljanje kakovosti infrastrukture in storitev v evropskih mestih. Po eni strani morajo biti prihodnji ukrepi tesno povezani s splošnimi prednostnimi nalogami EU, da upravičijo prispevek iz proračuna EU. Strategija EU 2020 pa v glavnem obravnava prihodnja gibanja. Prav tako pomembna je premostitev sedanjih razlik med evropskimi mesti, zato bi jo morale vsebovati prednostne naloge prihodnje kohezijske politike. Ob upoštevanju izkušenj lizbonske strategije, razvoj mestne agende ne sme biti enosmeren proces, ampak mora imeti svojo celovito razsežnost od spodaj navzgor. Zato je ključnega pomena, da mesta izrazijo svoje mnenje, ki mu je treba na ravni EU pozorno prisluhniti.

Lokalne potrebe in/ali prednostne naloge na ravni EU

Mesta so v Evropi centri gospodarskih dejavnosti, inovacij in zaposlovanja, soočajo pa se tudi s številnimi izzivi. Težnja k suburbanizaciji, koncentracija prikrajsanosti in brezposelnosti v mestnih soseskah, vse večji zastoji – to so kompleksni problemi, ki zahtevajo celovite odgovore, prilagojene lokalnim potrebam, v katere je treba vključiti prometno in stanovanjsko področje ter programe usposabljanja in zaposlovanja. Evropska regionalna in kohezijska politika obravnavata te izzive.

Po eni strani je jasno, da mora biti sofinanciranje EU usklajeno z vsemi prednostnimi nalogami EU, ki so vključene v strategijo EU 2020. Njegova vsebina je osredotočena na soočanje z novimi izzivi in začasnimi učinki gospodarskega nazadovanja. Po drugi strani poročevalec meni, da kohezijska politika (vključno z mestno agendo) ne sme opustiti svojega prvotnega namena, torej premagovanja obstoječih razlik.

Kadar morajo lokalni organi določiti prednostne naloge, dejansko dajejo prednost naložbam v neenakosti in pomanjkljivosti, šele nato bi vlagali v spopadanje s svetovnimi trendi. Ključnega pomena je poiskati pravo ravnovesje med tema dvema usmeritvama. Poročevalec meni, da subvencioniranje EU ne sme samo nadomestiti premajhnih vlaganj v preteklosti. Po drugi strani pa raven EU ne sme biti preveč predpisovalna, sicer ponudba EU ne bo ustrezala lokalnemu povpraševanju. Utemeljitev bi lahko bile naložbe v pameten razvoj mest s ciljem dvigniti raven kakovosti infrastrukture in storitev v mestih.

Nadaljnji prenos odgovornosti (odločanje, izbira projektov, finančni vidiki)

Načelo subsidiarnosti je ključni element pri evropskih posegih v regionalni razvoj in razvoj mest. Poročevalec meni, da bi morale skupne prednostne naloge in ukrepi podpirati pobude na lokalni ravni, ne pa jih nadomeščati. V tem pogledu je ključno vprašanje, kateri ukrepi na kateri ravni. Priporoča, naj vsaka raven izkorišča svoje prednosti:

- Raven EU – zagotavljanje finančnih sredstev, podatkov (primerjalno merjenje, svetovni trendi), metodologij na podlagi skupnih najboljših praks, usmerjanje za upravljanje na več ravneh, določanje minimalnih standardov za programe, da bodo skladni s prednostnimi nalogami EU);
- Nacionalna raven – formalna soodgovornost za mesta pri načrtovanju, pogajanjih in izvajanju programov, ustvarjanje orodij in sredstev za posebne nacionalne prednostne naloge na področju razvoja mest, ki se dopolnjujejo s prednostnimi nalogami EU;
- Regionalna raven – mesta naj bodo soodgovorna za regionalne operative programe (glej zgoraj), usklajevanje regionalnih in lokalnih strateških razvojnih načrtov, oblikovanje struktur za tako usklajevanje, ustvarjanje orodij in sredstev za posebne regionalne prednostne naloge razvoja mest, ki dopolnjujejo prednostne naloge EU in nacionalne prednostne naloge;
- Lokalna raven – analiza, strateško načrtovanje in odločanje, izbira projektov (ne nujno upravljanje s sredstvi), celovito finančno načrtovanje (sredstva EU, nacionalna, regionalna, lokalna in zasebna sredstva).

Upravljanje na več ravneh in načelo partnerstva

Za prihodnji razvoj mestne agende je zelo pomembno, da upošteva izkušnje zadnje integracije mest. Pred nadaljnjimi koraki je treba opraviti ustrezno vrednotenje procesa integracije, vključno s seznamom prednosti in slabosti. Na podlagi tega je treba pripraviti priporočila ali standarde za bolj formalizirano vključevanje lokalnih skupnosti v oblikovanje in izvajanje prihodnje politike.

Celovito strateško načrtovanje

Celovito strateško načrtovanje je na splošno sprejeto kot pomembno orodje za zagotavljanje učinkovitosti in celostnega pristopa k lokalnemu razvoju. Po drugi strani je opredelitev in razumevanje od države članice do države članice različno. Določitev skupnih usmeritev bi lahko bila v pomoč. Zato poročevalec predlaga, naj EP pozove Komisijo, naj pripravi take smernice in okrepi prizadevanja za tehnično pomoč. Hkrati je treba spodbujati tudi države članice, naj se poslužujejo pomoči, ki je na voljo za urbanistično načrtovanje.

Celovito finančno načrtovanje, vključno s prihodnostjo finančnega inženiringa

Izkušnje kažejo, da projektne ideje v številnih primerih nastanejo na podlagi razpoložljivosti sredstev, ne pa na podlagi realnih potreb in strateških prednostnih nalog. To je eden od glavnih izzivov razvojnih politik, pa tudi kohezijske politike. Pristop „projekti za denar“ bi bilo treba zamenjati s pristopom „denar za projekte“: projekti se ne bi smeli pripravljati zato, da se porabijo razpoložljiva sredstva, ampak za doseganje strateških ciljev.

Poročevalec meni, da bi morala imeti mesta na voljo dovolj prožnosti, da bi izkoristila sredstva za svoje prednostne naloge. Razvojni projekti se ne bi smeli pripravljati zato, da se porabijo razpoložljiva sredstva, ampak zato, da se dosežejo strateški cilji. Možnosti regionalnega in nacionalnega financiranja ter financiranja EU bi se morale usklajevati tako, da bi pokrivalo celoten spekter različnih potreb.

1.12.2010

MNENJE ODBORA ZA PROMET IN TURIZEM

za Odbor za regionalni razvoj

o evropski mestni agendi in njeni prihodnosti v kohezijski politiki
(2010/2158(INI))

Pripravljalnica mnenja: Anna Rosbach

POBUDE

Odbor za promet in turizem poziva Odbor za regionalni razvoj kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker sta mobilnost in dostop do prometa bistvena dejavnika za mestni razvoj, zlasti na večkratno prikrajšanih območjih, in ker lahko promet pomembno vpliva na regionalni razvoj, gospodarstvo, okolje in blaginjo mestnega območja ter njegovih prebivalcev,
- B. ker se večina prometnih (zlasti za vseevropska prometna omrežja TEN-T) in intermodalnih vozlišč nahaja v mestih in ker ima mestna mobilnost bistven pomen za dobro delovanje teh strateških točk pri zagotavljanju dostavnih storitev (feeder services) in intermodalnih povezav;
- C. ker je poleg okoljskih ciljev ter ciljev za dobro pretočnost in energetske učinkovitosti izboljšanje splošne učinkovitosti prometa poglobilni element strategije EU 2020, zlasti na mestnih območjih, kjer živi 75 % evropskih državljanov in nastaja 85 % BDP Unije,
 1. poudarja pomen učinkovitega, varnega, cenovno dostopnega in okolju prijaznega prometnega omrežja pri uresničevanju trajnostne prenove mest ter poudarja, da je v zvezi s tem tudi dobro premišljeno načrtovanje regij in mest bistven element, saj je temeljni pogoj za dobro delujoč in trajnosten prometni sistem;
 2. poudarja, da bi kohezijska politika ter strukturni in kohezijski skladi lahko nudili podporo pri spodbujanju mobilnosti v mestih; opozarja Komisijo, da je pomembno mestnim območjem vseh regij EU zagotoviti to podporo, ker obsežnost težav, značilnih za mestna območja, ni odvisna le od BDP;

3. ponovno izraža podporo načelom iz svoje resolucije o akcijskem načrtu za mobilnost v mestih (2008/2217(INI)) ter poziva k izvajanju 20 ukrepov, ki jih predlaga Komisija v okviru akcijskega načrta za mobilnost v mestih (KOM(2009)490);
4. opozarja, da velja za mestni prevoz načelo subsidiarnosti; vendar poudarja, da bi sodelovanje, usklajevanje in evropsko financiranje lokalnim oblastem omogočili spopadanje z izzivi, zlasti v zvezi s prometom;
5. poziva Komisijo, naj si v sodelovanju z državami, regijami in lokalnimi subjekti ter ob spoštovanju načela subsidiarnosti ter razlik in posebnosti mestnih območij prizadeva za boljše usklajenost prometne in kohezijske politike na ravni mest, obenem pa naj upošteva cilje socialnega vključevanja, varnosti, konkurenčnosti in varstva okolja; ponovno poziva k obveznem izvajanju integriranega pristopa pri načrtovanju in izbiri projektov, ki bodo sofinancirani iz strukturnih in kohezijskega sklada;
6. pozdravlja pripravljenost, ki jo je pokazala Komisija v svojem 5. poročilu o gospodarski, socialni in teritorialni koheziji, da oblikuje ambiciozen program o mestnih območjih ter v kohezijski politiki bolj upošteva mestna območja;
7. odločno podpira uporabo in spodbujanje integriranih načrtov mobilnosti v mestih (načrti za mestni promet), vključno z logističnimi načrti za blago in storitve; poziva Komisijo, naj objavi priporočila in navodila za pripravo teh načrtov, ki bodo med drugim vključevala razvoj mehke prometne infrastrukture (kolesarske poti, cone za pešce, itd.), popolnoma integrirane z javnim prometom, ter izboljšanje urbanističnega načrtovanja in redne povezave z okolico in podeželjem ob upoštevanju glavnih meril, kot so varnost, kakovost življenja prebivalcev, okolje in ekonomska učinkovitost; predlaga, naj EU pogojuje financiranje projektov mestnega prometa z obstojem teh načrtov;
8. poudarja, da je pomembno zagotoviti, da načrti mobilnosti v mestih vključujejo take strategije za varnost na cestah, ki posebno pozornost namenjajo najbolj ranljivim uporabnikom cest;
9. meni, da je sistem enotnih vozovnic za mestni, medkrajevni in regionalni prevoz bistvenega pomena za mobilnost v mestih, in poziva Komisijo, naj spodbuja najboljše prakse v zvezi z obstoječimi programi v Uniji in po potrebi sprejme tudi posebne ukrepe;
10. poudarja pomen dostopnega, visokokakovostnega in trajnostnega javnega prevoza ter intermodalnih verig mobilnosti za mestna in primestna območja, predmestja in bližnja podeželska območja kot del odziva na širjenje mest, pa tudi za prikrajšane sosese in osebe z omejeno mobilnostjo, ter poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo izmenjavo najboljših praks na tem področju;
11. v zvezi s tem podpira ukrepe za spodbujanje najbolj trajnostnih vrst javnega mestnega prometa, kot so podzemna železnica, tramvaji, vozila z nizkimi emisijami CO₂, ter drugih zdravih, nemotoriziranih načinov prevoza, kot so kolesa; spodbuja lokalne in regionalne oblasti, naj mestne vozne parke posodobijo z vozili in vrstami prevoza, ki so okolju bolj prijazni;
12. poudarja, da lahko uporaba hitrih, čistih rečnih ladij močno prispeva k zmanjšanju

ekološkega odtisa mestnega prometa, ter poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo izmenjavo najboljših praks na tem področju,

13. poudarja, da mestna območja zaradi goste naseljenosti trpijo največje zastoje ter največje zračno in zvočno onesnaževanje, hkrati pa so tudi največji povzročitelj teh pojavov; poziva Komisijo, naj na teh območjih namesto uporabe avtomobilov spodbuja uporabo javnega prevoza;
14. poziva Komisijo, naj zagotovi izvajanje Leipziške listine o trajnostnih evropskih mestih ter naj o tem obvešča Parlament;
15. poudarja velik pomen trajnostne prometne infrastrukture za evropske regije in mesta ter poziva Komisijo, naj prek pilotnih projektov ter z razvijanjem omrežij, kot je projekt SmartCities, optimizira obstoječe vire financiranja ter zagotovi inovativne finančne rešitve za razvoj infrastrukture, vendar to ne sme negativno vplivati na povezave med mesti in podeželjem;
16. poudarja, da je treba pri naložbeni politiki, določanju tarif in obveznostih javnih storitev, ki vplivajo zgolj na to vrsto prometa, upoštevati bistven pomen, ki ga ima javni promet v socialni koheziji, da se zaščiti enak dostop do zaposlovanja, izobraževanja in kulture ter da se prepreči nastanek mestnih getov;
17. poziva Komisijo, naj ob prihodnjem medsektorskem pregledu uredb o pravicah potnikov nameni posebno pozornost osebam z omejeno mobilnostjo ter vanj vključi ustrezne zainteresirane skupine državljanov;
18. meni, da je treba gospodarsko krizo izkoristiti kot priložnost za osredotočanje prometne politike na inovativne in okolju prijazne vrste prometa, kot tudi interoperabilne inteligentne prometne sisteme; zato podpira pobudo CIVITAS in združenje županov ter poziva Komisijo, naj zagotovi, da bosta obe pobudi v prihodnosti posodobljeni za vključevanje ukrepov za izboljšanje upravljanja mestnega in medkrajevnega prometa; poudarja, da bo uporaba inteligentnih prometnih sistemov (ITS) znatno prispevala k izboljšanju energetske učinkovitosti, varnosti in zaščite prometnega sektorja, ter poziva Komisijo in države članice, naj v vsej Uniji zagotovijo usklajeno in učinkovito uvedbo teh sistemov, zlasti na mestnih območjih;
19. poziva Komisijo in države članice, naj vlagajo v ITS, ki zagotavljajo inovativne storitve na področju različnih vrst prometa, upravljanja prometa ter bolj usklajenih in "pametnejših" prometnih omrežij;
20. meni, da ima kohezijska politika velik vpliv, če deluje celostno in združuje vidike, kot so promet (sodomalnost), raba zemljišč, varstvo narave in podnebja, zmanjševanje hrupa in energetska učinkovitost;
21. poudarja zmožnost strukturnih in kohezijskega sklada za dokončanje programa vseevropskega prometnega omrežja, zlasti na mestnih območjih, vendar obžaluje pomanjkanje usklajevanja med kohezijsko in prometno politiko; poziva države članice, naj bolje izkoristijo razpoložljiva sredstva; obžaluje premalo jasnosti in informacij o trenutnem izvajanju projekta,

22. meni, da so mesta glavna vozlišča vseevropskega prometnega omrežja ter da imajo (v skladu s členom 170 Pogodbe o delovanju Evropske unije) ključno vlogo pri teritorialni, ekonomski in socialni koheziji; poziva Komisijo, naj pri naslednjem pregledu TEN-T jasno opredeli povezavo med temi mestnimi vozlišči ter njihovimi pristaniškimi, letališkimi in logističnimi centri;
23. poziva Komisijo, naj uporabi inovativne, dejansko učinkovite oblike financiranja prometne infrastrukture in prometnih sistemov (evropske obveznice, "zlato pravilo" itd.) ter poziva, naj se poveča proračun za vseevropsko prometno omrežje.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	1.12.2010
Izid končnega glasovanja	+: 33 -: 1 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Antonio Cancian, Michael Cramer, Christine De Veyrac, Ismail Ertug, Carlo Fidanza, Knut Fleckenstein, Mathieu Grosch, Juozas Imbrasas, Dieter-Lebrecht Koch, Werner Kuhn, Jörg Leichtfried, Eva Lichtenberger, Marian-Jean Marinescu, Hella Ranner, Vilja Savisaar-Toomast, Debora Serracchiani, Brian Simpson, Keith Taylor, Silvia-Adriana Țicău, Giommaria Uggias, Thomas Ulmer, Dominique Vlasto, Artur Zasada, Roberts Zīle
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Zigmantas Balčytis, Philip Bradbourn, Spiros Danels (Spyros Danellis), Dominique Riquet, Joachim Zeller, Janusz Władysław Zemke
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	David-Maria Sassoli

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	26.5.2011
Izid končnega glasovanja	+ : 36 - : 0 0 : 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	François Alfonsi, John Bufton, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Elie Hoarau, Danuta Maria Hübner, Juozas Imbrasas, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Michael Theurer, Mihailis Tremopoulos (Michail Tremopoulos), Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Karima Delli, Cornelia Ernst, Karin Kadenbach, James Nicholson, Maurice Ponga, Elisabeth Schroedter, László Surján, Patrice Tirolien, Derek Vaughan, Sabine Verheyen